

บทที่ 1

ประวัติกีฬาโปโลน้ำ

ประวัติความเป็นมาของกีฬาโปโลน้ำ¹

โปโลน้ำ เป็นกีฬาชนิดเดียวเท่านั้นที่ใช้ลูกบอลเล่นในน้ำ มีการเล่นกันเป็นครั้งแรกในประเทศอังกฤษเมื่อปี ค.ศ.1860 ผู้ที่คิดค้นกีฬาประเภทนี้ขึ้นมาคือกลุ่มนักกีฬาทางน้ำ (aquatic sportmen) ของอังกฤษ เป็นผู้ที่ต้องการจะกำจัดหรือบรรเทาความเบื่อหน่ายของผู้ชมการแข่งขันว่ายน้ำ ซึ่งก็ปรากฏว่าวัตถุประสงค์ของพวกเขาได้ประสบความสำเร็จได้รับความสนใจจากผู้ชมในการเล่นครั้งนั้น พวกเขาให้มีผู้เล่นเพียงข้างละ 3 คนเท่านั้น ผู้เล่นแต่ละคนมีสิทธิ์ที่จะทำคะแนนได้โดยการหาวิธีทำให้ลูกบอลตกไปอยู่บนแพของแต่ละฝ่าย ซึ่งมีระยะทางห่างกัน 60 หลา ในการเล่นครั้งนั้นไม่มีใครเป็นผู้รักษาประตู

ผลของการเล่นในครั้งนี้ได้ดึงดูดความสนใจของเยาวชนที่เป็นนักว่ายน้ำของอังกฤษเป็นอย่างมาก จนกระทั่งมีการประชุมพบปะกันของคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญ เพื่อร่างกฎเกณฑ์ของการเล่นฟุตบอลน้ำ (water soccer) ขึ้นเป็นครั้งแรกในปี ค.ศ.1870 ที่สมาคมการว่ายน้ำลอนดอน (London Swimming Association)

อีก 6 ปีต่อมา กฎเกณฑ์ที่ร่างกันขึ้นมานี้ก็ได้รับการเสนอให้ปรากฏขึ้นปี 1876 ภายใต้การนำของสก๊อต คือ นายวิลเลียม วินสัน² ของสโมสรว่ายน้ำอาเบอร์ดีน (Aberdeen Swimming club) ได้ใช้กฎที่จัดร่างขึ้นครั้งแรกโดยสมาชิกสโมสรบอร์นเมาท์โรววิง (Bournemouth Rowing club) ในปี ค.ศ.1876 ข้อกำหนดให้มีผู้เล่นทีมละ 7 คน ควบคุมโดยเจ้าหน้าที่ผู้ตัดสินบอล 1 คน และผู้ตัดสินประตูอีก 2 คน ผู้เล่นจะนำบอลไปวางกึ่งกลางแพแต่จะถูกป้องกันโดยผู้รักษาประตู ผู้เล่นจะหลบไปวางบอลบนแพโดยกระโดดหรือดำน้ำเข้าไปทำประตู กฎเกณฑ์ข้อสุดท้ายของการเล่นโปโลน้ำในตอนนั้น ก็คือการแบ่งเวลาของการเล่นออกเป็น 2 ครั้ง ครั้งละ 7 นาที

¹ David Barr A Guide to water Polo, Museum Press Limited 1964.

² David Barr & Andrew Gordon, Water Polo EP Publishing Ltd, 1980.

บทที่ 1 ประวัติกีฬาโปโลน้ำ

ต่อมาปี ค.ศ.1880 ได้มีการโต้แย้งการเล่นระหว่างทีมของอังกฤษกับทีมสกอตแลนด์ เกี่ยวกับการใช้กฎเกณฑ์ที่ร่างขึ้นนั้น โดยตีความหรือแปลความหมายต่างออกไป เพื่อให้กฎเกณฑ์การเล่นตายตัวเกิดขึ้น ดังนั้นในปี ค.ศ.1885 สมาคมนักว่ายน้ำสมัครเล่นของอังกฤษ ก็ได้ปรับปรุงสังคายนากฎเกณฑ์การเล่นอีกครั้งหนึ่ง โดยให้ทีมผู้ที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬาโปโลน้ำ ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ข้อบังคับที่ร่างขึ้น 11 ประการด้วยกัน

ประวัติการแข่งขันกีฬาโปโลน้ำในประเทศอังกฤษและในประเทศอื่น ๆ

การแข่งขันโปโลน้ำชิงชนะเลิศในประเทศอังกฤษ (English championship match) ที่ได้รับบันทึกไว้เป็นหลักฐานครั้งแรกคือในปี ค.ศ.1888 โดยมีทีมเบอร์ตัน (Burton) ชนะทีมอเทอร์ (otter) 3 ประตูต่อ 0 แต่ในการเล่นครั้งนี้ได้อนุญาตให้ผู้เล่นส่งลูกบอล ขณะที่กำลังว่ายน้ำอยู่ได้ พร้อมกับระบุขนาดของประตูและเสาประตู นอกจากนี้ก็ไม่มีอะไรที่จะเปลี่ยนแปลงกฎเกณฑ์เดิมที่ตายตัวอยู่แล้วอีก

ในปี ค.ศ.1924 ได้มีการเปลี่ยนแปลงกฎเกณฑ์ใหม่ ๆ ที่สำคัญ ๆ ในการเล่นโปโลน้ำ 3 ประการด้วยกัน เพื่อให้กีฬาโปโลน้ำทันสมัยยิ่งขึ้นในกีฬาโอลิมปิกที่กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส ในระหว่างวันที่ 4 พฤษภาคม ถึงวันที่ 27 กรกฎาคม ค.ศ.1924*

ในปี ค.ศ.1950 ได้มีกฎการห้ามเคลื่อนไหว “No moving rule” ไม่อนุญาตให้ว่ายน้ำเคลื่อนที่หลังจากที่ผู้ตัดสินได้เป่านกหวีด อีก 10 ปีต่อมา คือในปี ค.ศ.1960 ได้แบ่งเวลาแข่งขันของกีฬาโปโลน้ำออกเป็น 4 ระยะเวลา คือมีแข่งขันกัน 4 ครั้ง (เรียกว่าควอเตอร์ที่ 1, 2, 3, 4) ใช้มาจนถึงปัจจุบันนี้ ควอเตอร์ละ 5 นาที ให้มีเวลาพักระหว่างควอเตอร์ 2 นาที และในขณะเดียวกันก็ได้รับรองกฎเกณฑ์ที่ให้ทีมหนึ่งมีผู้เล่นได้ 11 คน ตัวจริง 7 คน สำรอง 4 คน อย่างเป็นทางการ

ก่อนสงครามโลกครั้งที่ 1 การเปลี่ยนแปลงปรับปรุงและการพัฒนากีฬาโปโลน้ำ ยังไม่เป็นที่น่าพอใจมากนัก เพราะเป็นการจำกัดขีดความสามารถของผู้เล่น ทั้งทางด้านความคิดและการเล่น กล่าวคือ ให้เล่นในบริเวณที่มีน้ำตื้นในเนื้อที่ประมาณ 200 ตารางหลา และจะต้อง

*นสพ.เดลีเมเจอร์ ประวัติกีฬาโอลิมปิก ฉบับที่ 2078 ของปีที่ 6 ประจำวันอังคารที่ 26 มิถุนายน 2527, หน้า 15.

บทที่ 1 ประวัติกีฬาโปโลน้ำ

หยุดการเคลื่อนไหวหมดทุกอย่างในทันทีที่ผู้ตัดสินให้สัญญาณนกหวีด ด้วยสาเหตุ 2 ประการ ที่กล่าวมานี้เอง จึงเป็นเหตุให้กีฬาโปโลน้ำ ก้าวไปข้างหน้าทั้งทางด้านการพัฒนาเทคนิคต่าง ๆ และแนวทางในการเล่นกีฬาโปโลน้ำ ซึ่งในระหว่างที่กล่าวนี้เป็นช่วงที่กีฬาโปโลน้ำเจริญ รุดหน้าสูงสุดในอังกฤษ โดยได้รับชัยชนะจากการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกถึง 4 ครั้งในเวลาไล่เลี่ย กัน คือที่กรุงปารีส ประเทศอังกฤษ ปี ค.ศ.1908 ที่กรุงสต็อกโฮล์มประเทศสวีเดน ปี ค.ศ.1912 และที่กรุงแอนต์เวิร์ป ประเทศเบลเยียม ปี ค.ศ.1920 (สำหรับปี 1916 งดจัดที่กรุงเบอร์ลิน ประเทศเยอรมันไป 1 ครั้ง เพราะเกิดสงครามโลกขึ้น) สำหรับการแข่งขันที่กรุงแอนต์เวิร์ป ประเทศเบลเยียมนี้ มีประเทศต่าง ๆ เข้าร่วมการแข่งขัน 11 ประเทศด้วยกัน ยกเว้นประเทศ เยอรมัน ออสเตรียและฮังการี ที่ไม่ได้รับอนุญาตให้เข้าร่วมการแข่งขันในครั้งนี้ด้วย อันเนื่อง มาจากสงครามโลก แต่ก็นับได้ว่ากีฬาโปโลน้ำที่แข่งขันกันในครั้งนี้ ได้รับความนิยมนอย่างมาก และถือว่าเป็นกีฬาประเภทหนึ่งที่จะต้องจัดให้มีอยู่ในการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกในครั้งต่อ ๆ ไปด้วย

ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่าการพัฒนากีฬาโปโลน้ำในทวีปยุโรปนั้นมีพื้นฐานมาจากประเทศ อังกฤษ ในปี ค.ศ.1894 กีฬาโปโลน้ำได้ถูกนำเข้าไปเล่นในประเทศเยอรมันนี้ นำเข้าไปเล่นใน ประเทศฝรั่งเศส ปี ค.ศ.1895 สำหรับประเทศฮังการีและเบลเยียมได้เริ่มนำมาเล่นในปี ค.ศ. 1900 เป็นครั้งแรก ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่อังกฤษได้สร้างกฎเกณฑ์ และวิธีการในการเล่นโปโลน้ำ ซึ่งตั้งอยู่บนฐานของความแข็งแรงของร่างกาย และความชำนาญในการเล่นบอลแต่ได้จำกัด ความสามารถในการด้านทักษะและท่าทางการว่ายน้ำเอาไว้

ได้มีกฎเกณฑ์ใหม่ ๆ ที่ได้ตั้งขึ้นปี ค.ศ.1950 และ ค.ศ.1960 คือการกำหนดเนื้อที่บริเวณ ในการเล่นโปโลน้ำระหว่างชาติให้อยู่ในบริเวณน้ำลึกมีพื้นที่ 600 ตารางเมตร พร้อมกับพัฒนา ถึงการเล่นลูกในอากาศ “Air play” (คือหลังจากที่ผู้เล่นจับลูกบอลได้เขาสามารถจะส่งไปให้ ผู้เล่นคนอื่น ๆ และยิงประตูได้บนอากาศเหนือพื้นน้ำที่เล่นได้ทันที ซึ่งเดิมก่อนหน้านี้อีกบอล จะต้องถูกส่งมาจากทางน้ำอย่างเดียวจึงจะเล่นได้) โดยประเทศฮังการีได้เสนอกฎข้อนี้เข้ามา และมีการยอมรับกันขึ้นเป็นผลให้ประเทศอังกฤษที่เคยรุ่งเรืองต้องตกอันดับไป และในปี ค.ศ.1960 ที่มีการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกที่กรุงโรมประเทศฝรั่งเศส ทีมชาติอังกฤษก็ต้องพ่ายแพ้ แก่ทีมชาติของเบลเยียมและทีมสวีเดนไป 1 ประตู และในปี ค.ศ.1962 ในการแข่งขันโปโลน้ำ ชิงชนะเลิศของยุโรปที่กรุงเลอปซิก (Leipzig) อังกฤษตกไปอยู่อันดับที่ 10 ในการแข่งครั้งนี้

บทที่ 1 ประวัติกีฬาโปโลน้ำ

หลังจากนั้นมาชาติต่าง ๆ ในยุโรปได้ช่วยกันคิดค้นเทคนิคต่าง ๆ และพัฒนาทักษะของการเล่นโปโลน้ำ ตลอดจนได้รวบรวมวิธีการฝึกฝนการฝึกหัดการเล่นรวมทั้งการสอนโปโลน้ำได้มีขึ้นในหลักสูตรด้วยสาเหตุเหล่านี้ ทำให้กีฬาโปโลน้ำที่เคยเจริญสูงสุดในอังกฤษต้องเปลี่ยนไปเป็นชาติในยุโรป โดยเฉพาะประเทศอังกาโร อิตาลี รัสเซีย และยูโกสลาเวีย นอกจากนี้ 4 ชาติ ที่กล่าวมาแล้ว ยังมีประเทศเยอรมันตะวันออก รุมาเนีย และสหรัฐอเมริกา ที่มีที่ท่าว่าจะจะเป็นประเทศที่ก้าวหน้าทางด้านกีฬาโปโลน้ำอย่างมาก

ขณะเดียวกันในอังกฤษเองได้มีสมาชิกส่วนใหญ่ของนักว่ายน้ำได้แข่งขันเป็นทีมเพื่อเล่นโปโลน้ำและแข่งขันกันระหว่างสโมสรต่าง ๆ สมาคมและระหว่างเมือง เพื่อที่จะได้คัดเลือกตัวและทีมที่ชนะเลิศแข่งระดับชาติต่อไป อาจจะกล่าวได้ว่าการแข่งขันกีฬาโปโลน้ำซึ่งชนะเลิศของอังกฤษที่สำคัญ ๆ ได้แก่การแข่งขันระหว่างทีม A.S.A. (American Standard Association Country) กับทีมของ A.S.A. Club ซึ่งจัดให้มีขึ้นเป็นประจำทุกปี สำหรับการแข่งขันระหว่างสมาคมต่าง ๆ ของอังกฤษได้เริ่มทดลองแข่งขันกันเป็นครั้งแรกในปี ค.ศ.1962 สำหรับในปี ค.ศ.1963 ก็เป็นการแข่งขันในระดับสโมสรต่าง ๆ ของอังกฤษที่เป็นสโมสรชั้นนำ 8 สโมสรด้วยกัน สำหรับการแข่งขันระหว่างเมืองต่าง ๆ ของอังกฤษที่สำคัญนั้นเริ่มก่อนปี 1939 ก็ได้แก่เมืองแลนคัสเชียร์ เป็นต้น

ที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งคือการแข่งขันโปโลน้ำระดับชาติของสหราชอาณาจักรก็มีสมาชิกอยู่ 4 ประเทศ คือ อังกฤษ ไอร์แลนด์ สกอตแลนด์ และเวลส์ นั้นได้จัดให้มีการแข่งขันขึ้นประจำทุกปีโดยประเทศทั้งสี่นี้ได้ผลัดเปลี่ยนกันเป็นเจ้าภาพการแข่งขันโปโลน้ำแห่งชาติ (International water Polo tournaments) ได้ถูกจัดขึ้นเป็นครั้งแรกที่เมืองคัมม็อก (Cumnock) ของสกอตแลนด์ ในปี ค.ศ.1962 ปรากฏว่าการแข่งขันในครั้งนี้อังกฤษเป็นผู้ชนะเลิศที่ 2 ได้แก่สกอตแลนด์ ไอร์แลนด์ และเวลส์ มาเป็นที่สาม และสี่ตามลำดับ และในปีต่อมา ค.ศ.1963 ได้จัดให้มีการแข่งขันขึ้นที่เมืองนิวพอร์ต (Newport) ของเวลส์ ในปีนี้ผลการแข่งขันคงเหมือนปี 1962

สรุปสถิติการเล่นโปโลน้ำของประเทศไทย¹

ในฐานะที่ประเทศไทยเป็นประเทศที่คิดค้นริเริ่มการเล่นโปโลน้ำก่อนชาติอื่นอังกฤษได้ครองความเป็นเลิศทางโปโลน้ำอยู่หลายสมัย ได้ชนะเลิศในกีฬาโอลิมปิกหลายสมัย

¹The Amateur Swimming Association, Know the game water polo, EP Publishing Ltd., 1978

บทที่ 1 ประวัติกีฬาโปโลน้ำ

ติดต่อกัน เช่นในปี ค.ศ.1900 ที่กรุงปารีสประเทศฝรั่งเศส ปีค.ศ.1908 ที่กรุงลอนดอนประเทศอังกฤษ ปี ค.ศ.1912 ที่กรุงสต็อกโฮล์มประเทศสวีเดนและที่กรุงแอนท์เวิร์ป ประเทศเบลเยียม ของปี ค.ศ.1920

สมัยก่อน ค.ศ.1895 ผู้เล่นของอังกฤษที่จะออกแข่งขันภายนอกได้ ต้องมีความแข็งแรง มีทักษะอย่างดี และมีความคล่องตัวทางด้านกรวายน้ำเป็นอย่างดี กีฬาโปโลน้ำเป็นกีฬาที่สำคัญและแพร่หลายอยู่ในยุโรปนาน มีประเทศฮังการี รัสเซีย ยูโกสลาเวีย อิตาลี และฮอลแลนด์ ที่มีความสามารถและชำนาญเกมส์โปโลน้ำอย่างมาก แต่อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าประเทศที่กล่าวมานี้จะมีความสามารถทางกีฬาโปโลน้ำแล้วก็ตามแต่ก็ได้พยายามที่จะค้นคว้าสร้างทีมให้ได้มาตรฐานยิ่งขึ้นไปอีก โดยเริ่มกันมาตั้งแต่ปี ค.ศ.1950 ดังจะเห็นได้จากปี ค.ศ.1976 ในกีฬาโอลิมปิกทีมที่ชนะเลิศในกีฬาโปโลน้ำ คือประเทศฮังการีได้เหรียญทอง เหรียญเงิน ได้แก่ ประเทศอิตาลี และเหรียญทองแดง ประเทศฮอลแลนด์

การเล่นในท้องถิ่น (The domestic Game)

ทุกประเทศที่มีการเล่นโปโลน้ำ มักจะมีการจัดให้มีการแข่งขันโปโลน้ำกันเป็นประจำในท้องถิ่นต่าง ๆ ใกล้เคียงกันไปด้วย ในประเทศอังกฤษก็เช่นเดียวกัน ส่วนราชการต่าง ๆ ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับกรกีฬา มักจะจัดให้มีการแข่งขันระหว่างท้องถิ่น หรือระหว่างเขต สำหรับนักกีฬารุ่นใหญ่และรุ่นเล็กอยู่เสมอ ๆ

ในประเทศสกอตแลนด์ เมื่อมีการแข่งขันกีฬาโปโลน้ำจะมีกลุ่มของผู้เข้าร่วมการแข่งขันในจำนวนจำกัดมาก และแม้ว่าการแข่งขันในเวลส์ และไอร์แลนด์ก็ตามจะเป็นการแข่งขันที่ดุเดือดอยู่เสมอของทีมที่เข้าร่วมแข่งขันกันแต่ทีมก็ยังมีไม่มากทีมอยู่ดี

การพัฒนาการเล่นโปโลน้ำที่น่าสนใจ ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการทำให้กีฬาชนิดนี้เป็นที่นิยมเล่นกันอย่างแพร่หลายในประเทศอังกฤษก็คือการจัดให้มีการแข่งขันเป็นประจำระหว่างโรงเรียนในท้องถิ่น และระหว่างโรงเรียนทั่วประเทศที่อังกฤษนี้ การแข่งขันโปโลน้ำระหว่างโรงเรียนทั่วประเทศนั้น เริ่มจากการแข่งขันกีฬาเขตคัดตัวนักกีฬาที่มีความสามารถจากเขตต่าง ๆ มารวมตัวกันมาแข่งขันอีกครั้งหนึ่ง ขณะเดียวกันในประเทศอื่น ๆ กำลังเริ่มจัดให้มีการสอนโปโลน้ำตามโรงเรียนต่าง ๆ เมื่อไม่นานมานี้เอง ในการพัฒนาโปโลน้ำจึงต้องก้าวต่อไปในสหรัฐอเมริกาเองกำลังจะแบ่งกลุ่มตามอายุของผู้เล่นอีกทีหนึ่ง

บทที่ 1 ประวัติกีฬาโปโลน้ำ

ประวัติกีฬาโปโลน้ำของประเทศไทย

กีฬาโปโลน้ำของประเทศไทย ยังไม่เป็นที่แพร่หลาย ยังเป็นกมสการเล่นที่อยู่ในวงแคบในหมู่นักว่ายน้ำกลุ่มย่อยที่ชอบการพักผ่อนนอกท่าออกกำลังกาย เพื่อสันตนาการมากกว่าจะเอาจริงจังกับเกมส์โปโลน้ำ ในการจัดการแข่งขันก็จะมีแต่ระดับอุดมศึกษาขึ้นไป เช่น กีฬามหาวิทยาลัย เป็นต้น จะแพร่หลายเฉพาะกลุ่มแวดวงว่ายน้ำเท่านั้น การจัดการแข่งขันสนับสนุนวงการแทบจะไม่มีเลยในต่างจังหวัดจะไม่รู้จักกีฬาโปโลน้ำด้วยซ้ำไป จะมีที่ให้การสอนทางโปโลน้ำเป็นวิชาให้เลือกที่เฉพาะที่สถานศึกษาพลศึกษา เช่น วิทยาลัยพลศึกษาต่าง ๆ แหล่งผลิตนักศึกษา นิสิตพลศึกษา ระดับปริญญาตรี เช่น มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พลศึกษา บางแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทั้งที่ประเทศไทยก็รู้จักกับกีฬาโปโลน้ำมานานหลายสิบปีแล้วก็ตาม แต่ก็ไม่มีการพัฒนาอะไรขึ้นมาเท่าที่ควรเลย การจัดการแข่งขันก็จัดนาน ๆ ครั้ง จึงไม่มีการพัฒนาอะไรขึ้น และจะคงความเป็นเอกลักษณ์ของกีฬาประเภทนี้ไว้ถึกนาน ทางด้านสมาคมว่ายน้ำสมัครเล่นแห่งประเทศไทย* (Thai Amateur Swimming Association) ใช้อักษรย่อว่า ส.ว.ส.ท. (T.A.S.A.) ได้จัดการแข่งขันโปโลน้ำ 2 ประเภท คือ

1. **ประเภทอุดมศึกษา** มีสถาบันอุดมศึกษาเข้าแข่งขันอยู่ 6 สถาบันด้วยกันคือ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (พลศึกษา) โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรือ

2. **ประเภทสโมสร** มีสโมสรที่เข้าแข่งขันในปี 2525 และที่ผ่าน ๆ มา มี 6 สโมสรด้วยกันคือ สโมสรกีฬาทางน้ำสระจุฬาภรณ์ สโมสรนักศึกษารามคำแหง สโมสรนักศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (พลศึกษา) สโมสรโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า สโมสรนักเรียนนายเรือ และสโมสรธนาคารกรุงเทพ ต่อมาปี 2526 ที่ผ่านมามีทีมที่ส่งแข่งขันโปโลน้ำเพิ่มถึง 8 สโมสรด้วยกัน คือ สโมสรกีฬาทางน้ำสระจุฬาภรณ์ สโมสร สมก. สโมสรจุฬาย สโมสรธนาคารกรุงเทพ สโมสรกองเรือยุทธการ ราชนาวิสโมสร สโมสรสาธิต สโมสรนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

นับว่ากีฬาโปโลน้ำ ยังเป็นกีฬาที่ได้รับความนิยมน้อยมาก นับตั้งแต่สมาคมว่ายน้ำสมัครเล่นแห่งประเทศไทยได้ก่อตั้งขึ้นมาเมื่อวันที่ 24 เมษายน 2502 โดยมี พล.รท. สวัสดิ์ กุฑิอนันต์ รน. เป็นนายกสมาคมคนแรกรวมเวลา 25 ปีนั้น ยังพัฒนาไปได้ไม่ไกลเท่าที่ควร

*สมาคมว่ายน้ำสมัครเล่นแห่งประเทศไทย สรุปรายงานประจำปี 2525, 2526

บทที่ 1 ประวัติกีฬาโปโลน้ำ

อันเนื่องมาจากอุปสรรคหลาย ๆ ด้าน เช่น สถานที่ฝึกซ้อมและแข่งขัน จำนวนนักว่ายน้ำงบประมาณ อุปกรณ์ และผู้ส่งเสริม เป็นต้น โปโลน้ำ ซึ่งเป็นกีฬาประเภทหนึ่งที่อยู่ในความรับผิดชอบของสมาคมว่ายน้ำสมัครเล่นแห่งประเทศไทย นอกเหนือไปจากการว่ายน้ำ และการกระโดดน้ำในอนาคตข้างหน้าอันใกล้นี้ ผู้เขียนคิดว่าคงจะพัฒนาไปได้ดีกว่าที่เป็นอยู่นี้มากยิ่ง ๆ ขึ้น โปโลน้ำไทยเคยส่งไปแข่งขันกับต่างชาติเช่นกันในซีเกมส์ หรือแต่เดิมเรียกว่ากีฬาแหลมทอง ก็เคยส่งแต่ยังเป็นรองประเทศเพื่อนบ้านในย่านเดียวกันอยู่ แต่ในอนาคตอันใกล้นี้ ถ้าไทยเราหันมาสนใจมากขึ้นจะทำให้เกมส์น้ำดูมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะผู้บริหารคงจะเล็งผลในอนาคตที่ดี สำหรับประเทศไทยของเราอยู่แล้วทั้งหญิงและชาย เป็นเกมส์การแข่งขันที่น่าดู มีความอดทนความว่องไว ความเร็วที่จะต่อสู้ แต่สำหรับโปโลน้ำหญิงมีแข่งขันบ้างเช่นกัน แต่ไม่มากนัก เท่าที่มีหลักฐานปรากฏคือ ปี พ.ศ.2513* ในกีฬามหาวิทยาลัยครั้งที่ 1 ที่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่เป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันในปีนั้น โปโลน้ำหญิงคู่ชิงชนะเลิศ ได้แก่ทีมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แต่การแข่งขันได้แบ่งออกเป็น 2 ครั้ง ครั้งละ 3 นาที พัก 2 นาที ซึ่งทีมจุฬาลงกรณ์ชนะไป 1 ประตูต่อ 0 ทั้งที่ผู้เล่นทีมจุฬาลงกรณ์เหลือผู้เล่นอยู่ 3 คน กับทีมเกษตรศาสตร์มีผู้เล่นในทีม 5 คน นอกนั้นถูกไล่ออกหมด สิ่งนี้เป็นหลักฐานยืนยันได้ว่าประเทศไทยเราได้จัดให้โปโลน้ำหญิงแข่งขันแต่ก็เป็นเพียงครั้งนั้นเท่านั้น นอกจากนั้นแล้วยังไม่เคยมีการแข่งขันโปโลน้ำหญิงอีกเลย ก็ไม่ทราบว่าจะทางสมาคมว่ายน้ำแห่งประเทศไทยจะพัฒนาไปทางไหนกันแน่ ในปัจจุบันโปโลน้ำ (ปี พ.ศ.2527) กำลังจะหมดความนิยมลงเพราะไม่ค่อยมีการแข่งขันการส่งเสริมไม่ดีพอ

สิ่งจูงใจของกีฬาโปโลน้ำ

กีฬาโปโลน้ำเป็นเกมส์ที่เหมาะสมสำหรับคนรุ่นหนุ่มเป็นอย่างมาก เพราะคุณสมบัติพิเศษของโปโลน้ำก็คือ ความฉับไว ความรวดเร็ว ความอดทน พละกำลัง การแข่งขัน และการเกื้อหนุนซึ่งกันและกันในบางสถานการณ์ นอกจากนี้นักว่ายน้ำวัยรุ่นยังตอบสนองความต้องการวัยรุ่นในการเล่นโปโลน้ำด้วย ความกระตือรือร้น และเอาใจใส่ต่อการฝึกซ้อมอย่างดีด้วย มีกีฬาชนิดอื่นอีกที่มีลีลาเคลื่อนไหวคล้ายคลึงกัน แต่กีฬาเหล่านั้นให้ประโยชน์ต่อร่างกายและจิตใจแตกต่างกันออกไป ถ้าเรานำเอาคุณสมบัติที่ดีของกีฬาทุกชนิดมารวมกันผลลัพธ์ก็คือคุณสมบัติของ

*ชมรมกีฬาว่ายน้ำ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย water sports ประมวลศิลป์ 2524

บทที่ 1 ประวัติกีฬาโปโลน้ำ

กีฬาโปโลน้ำนั่นเอง ตัวอย่างเช่น คุณสมบัติพิเศษทางด้านร่างกายที่สามารถทนทานต่อการปะทะกันจากการชกมวย หรือการเล่นรักบี้ หรือฟุตบอล ความอดทนของนักวิ่งระยะไกล พลະกำลังที่นำมาก้าวให้ตัวเคลื่อนไปข้างหน้า พลังสะสมของนักไต่เขา ไหวพริบในการหลอกล่อของนักเทนนิส หรือนักสควอต คุณสมบัติเหล่านี้จะหล่อหลอมเป็นคุณสมบัติที่ต้องนำมาใช้ในเชิงกีฬาโปโลน้ำ ดังนั้นนักกีฬาที่ดีต้องมีคุณสมบัติดังกล่าวมาแล้วนั้นอย่างครบถ้วนมีการพูดคุยกันถึงเรื่องกีฬาทางน้ำ ในวงการกีฬา การแข่งขันว่ายน้ำเริ่มจะดีขึ้นก็ในช่วงปี ค.ศ.1920-1940 เมื่อกีฬาว่ายน้ำเริ่มเป็นที่นิยม โปโลน้ำเป็นกีฬาหลักอย่างหนึ่งที่มักจะจัดคู่กันไปกับว่ายน้ำในเกมส์ใหญ่ เช่น ซีเกมส์ เอเชียนเกมส์ และเป็นกีฬาหลักของทางน้ำโดยที่มีกำเนิดมาตั้งแต่ปี ค.ศ.1860

แม้จะมีการกล่าวถึงโปโลน้ำอยู่เสมอ แต่ก็มีเพียงไม่กี่คนที่สามารถบอกได้ทันทีว่า การเล่นโปโลน้ำมีหลักเกณฑ์อย่างไร เพราะการอธิบายวิธีเล่นให้คนทั่ว ๆ ไปเข้าใจนั้นไม่ถนัดนัก เนื่องมาจากหลักการเล่นมี 2 ระบบ คือการเล่นในระดับผิวน้ำ และการเล่นใต้น้ำ ซึ่งวิธีหลังนี้เป็นการค่อนข้างยากที่จะทำการอธิบายให้คนทั่วไปทราบเข้าใจได้ อย่างไรก็ตาม ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ทำให้ท่านผู้ชมมีโอกาสชมการถ่ายทอดการแข่งขันกีฬา ซึ่งก็ทำให้ผู้คนหันมาให้ความสนใจในโปโลน้ำกันมากขึ้น ปัจจุบันนี้แทบจะตั้งเป็นกฎเกณฑ์กันไปเสียแล้วว่าตามสโมสรนักว่ายน้ำต่าง ๆ จะมีแผนกโปโลน้ำรวมอยู่ด้วย ในสมัยก่อนจะหาโรงเรียนที่จัดโปโลน้ำไว้ในหลักสูตรของวิชาพลศึกษาอย่างมาก ผิดไปจากปัจจุบันที่ในปัจจุบันในต่างประเทศมีการแข่งขันระหว่างโรงเรียน โปโลน้ำเป็นเกมส์ที่ได้รับความนิยมสูงสุด สโมสรต่าง ๆ หันมาฟื้นฟูในกีฬานี้อย่างจริงจัง ทำให้โปโลน้ำของต่างประเทศรุดหน้าไปมาก แม้แต่โรงเรียนต่าง ๆ ก็จัดให้มีการสอนโปโลน้ำ และก็ได้ได้รับความสนใจอย่างมากจากเด็ก ๆ ที่ได้เล่น โดยเฉพาะในอังกฤษเมื่อจะเอ่ยถึงฟุตบอลเด็ก ๆ มักจะมีความตื่นเต้นที่จะได้เล่นก่อนหน้านี้พวกเขาจะไม่ได้รับอนุญาตให้เล่นฟุตบอลในน้ำเลย การจัดการแข่งขันโปโลน้ำยังเป็นเรื่องที่ดีอีกเรื่องคือ ทางด้านเด็กนักเรียนที่ไม่เคยประสบความสำเร็จในการแข่งขันว่ายน้ำ ทั้งยังเป็นการเล่นที่ช่วยให้เกิดการพัฒนาคูสมบัตินี้และคุณภาพของผู้เล่นแต่ละคนอีกด้วย